

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a final draft of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Murto, T. et al. 2023. ICEX-projekti tuo uusia menetelmiä maahanmuuttajien seksuaaliterveyden opetukseen ja ohjaukseen. Talk-verkkolehti, HYVE / Health and Well-being 6.4.2023

Link to the original publication: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/icex-projekti-tuo-uusia-menetelmia-maahanmuuttajien-seksuaaliterveyden-opetukseen-ja-ohjaukseen/>

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

ICEX-projekti tuo uusia menetelmiä maahanmuuttajien seksuaaliterveyden opetukseen ja ohjaukseen

06.04.2023

Kirjoittajat

Tiina Murto Lehtori, FT, Turun ammattikorkeakoulu

Mari Tauriainen hankeasiantuntija, Turun ammattikorkeakoulu

Pirjoriitta Peltola hankesuunnittelija, Turun ammattikorkeakoulu

Marjatta Häsänen lehtori, TtM, kättilö, Turun ammattikorkeakoulu

Maahanmuuttajien seksuaalikasvatus on tärkeä osa kansanterveyttä. Maahanmuuttajilla pitää olla mahdollisuus saada täsmällistä ja kattavaa tietoa seksuaaliterveydestä. Koulutusta on tarjottava maahanmuuttajaväestön tarpeiden mukaan.

Maahanmuuttajien seksuaalikasvatustarpeista on kirjoitettu monissa kansainvälisissä artikkeleissa. Huoli maahanmuuttajien puutteellisista seksuaaliterveyden tiedoista sekä riittämättömästä seksuaalikasvatuksesta onkin noussut esille monissa Euroopan maissa.

Seksuaaliterveys tärkeä osa ihmisen kokonaisvaltaista terveyttä

Seksuaaliterveys on tärkeä osa yksilöiden yleistä terveyttä ja hyvinvointia. Se on seksuaalisuuteen liittyvän kehollisen, tunteellisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tila. Seksuaaliterveys vaikuttaa merkittävästi pari- ja perhesuhteisiin mutta myös yhteisöjen ja maiden sosiaaliseen ja taloudelliseen kehitykseen.

Maailman terveysjärjestön WHO:n mukaan seksuaaliterveyteen sisältyy myönteinen ja kunnioittava syrjinnästä ja väkivallasta vapaa lähestymistapa seksuaalisuuteen ja seksuaalisuhteisiin. Ihmisoikeuksiin kuuluvien seksuaalioikeuksien mukaan jokaisella on oltava mahdollisuus hallita omaa kehoaan, seksuaalisuuttaan ja lisääntymistään.

kuva. Wikimedia Commons

Monenlaisia seksuaaliterveysongelmia esiintyy myös maahanmuuttajien keskuudessa. Ne voivat monesti johtua muuttuneesta elämäntilanteesta tai aiemmista tapahtumista. Niillä voi olla vakaviakin seurauksia henkilön henkiselle ja fyysiselle terveydelle.

Koulutus on avainasemassa

Hyvän seksuaaliterveyden saavuttaminen edellyttää, että saadaan kattavaa ja laadukasta koulutusta seksuaalisuudesta, ja että kaikilla on pääsy terveydenhuollon pariin. Tasokkaalla ja kokonaisvaltaisella koulutuksella voidaankin varmistaa, että maahanmuuttajilla on mahdollisuus saada kattavaa tietoa seksuaaliterveydestä, mukaan lukien tietoa ehkäisystä, seksitaudeista sekä seksuaaliterveyspalveluiden saatavuudesta.

Koulutusta on annettava turvallisessa ympäristössä ja maahanmuuttajien tarpeiden mukaan, ottaen huomioon kulttuuriset ja kielelliset näkökulmat. Lisäksi maahanmuuttajien kanssa työskentelevien ammattilaisten seksuaaliterveyteen liittyvää koulutuksellista osaamista on lisättävä.

Seksuaaliterveyden puheeksi ottaminen on vaikeaa

Osana seksuaalikasvatuksen parhaisiin käytäntöihin kuuluvat koulutetut ja ennakkoluulottomat ammattilaiset, joilla on kokonaisvaltainen näkemys seksuaaliterveydestä. On tiedostettu, että seksuaaliterveyteen liittyvää koulutusmateriaalia on jo olemassa paljon. Maahanmuuttajien kanssa työskentelevät ammattilaiset eivät kuitenkaan hyödynnä sitä riittävästi.

Usein ongelmana on, että maahanmuuttajien kanssa työskentelevät ihmiset eivät tiedä, miten käsitellä arkaluonteisia aiheita, kuten seksuaalisuutta, maahanmuuttajien kanssa. Puheeksi ottamisen vaikeuden lisäksi kulttuurinen osaaminen, jolla tarkoitetaan ammattilaisten kulttuuritietoisuutta, tietoja, taitoja, kohtaamista ja motivaatiota, on todettu myös usein puutteelliseksi. Kulttuurisensitiivisyys, joka liittyy kulttuuriseen osaamiseen, on tärkeä lähestymistapa seksuaalikasvatuksessa. Se tarkoittaa halua, kykyä ja herkkyyttä ymmärtää ihmisiä erilaisista taustoista.

ICEX-projekti vastaa koulutustarpeisiin

Turun ammattikorkeakoulu koordinoi Erasmus+ -rahoitteista hanketta Innovative and Culturally Sensitive Educational Package for Migrants' Sexual Health Education ICEX. Projektin yhteistyökumppanit ovat Turun kristillinen opisto, University of West Attica (UNIWA) Kreikka, KMOP – Education and Innovation Hub Kreikka, Escola Superior de Enfermagem de Lisboa (ESEL) Portugali, APF – Family Planning Association, Portugali, ja Estonian Refugee Council (ERC), Viro.

Hankkeen tavoitteena on lisätä aikuisten maahanmuuttajien ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten seksuaaliterveyden tietoutta ja osaamista. Halutaan myös luoda innovatiivisia ja kulttuurisensitiivisiä työkaluja maahanmuuttajien seksuaaliterveyden opetukseen.

Hankkeen kansainvälisessä konsortiossa on jo pitkään tunnistettu tarve maahanmuuttajien seksuaaliterveyden koulutuksen lisäämiseen. Siksi avoimen verkko-oppimateriaalin kehittäminen maahanmuuttajille ja heidän kanssaan toimiville ammattilaisille nähtiin ratkaisuna.

kuva: Unsplash

Osallistamalla tuotetaan verkko-opetusmateriaaleja

Vuonna 2022 alkaneen ICEX-tarkoituksena on kartoittaa seksuaaliterveyden osaamis- ja tietotarpeita paneelikeskusteluilla. Jokaisessa partnerimaassa käydään kaksi erillistä paneelikeskustelua sekä maahanmuuttajien että heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten kanssa. Näin saadaan tietoa siitä, millaista koulutusta tarvitaan ja millaisin menetelmin.

Tulosten perusteella kehitetään helposti käytettäviä opetusmateriaaleja maahanmuuttajien seksuaaliterveyden opetukseen, jotka ovat kaikille avoimia verkossa. Tämä verkko-oppimateriaali, ICEX-koulutuspaketti, käännetään usealle eri kielelle. Sen tueksi tehdään vielä ammattilaisille näyttöön perustuva sähköinen ICEX-käsikirja, joka auttaa heitä suunnittelemaan ja toteuttamaan seksuaaliterveyden opetusta ja ohjausta uudella ja innovatiivisella tavalla. Käsikirja toimii myös yleisenä seksuaaliterveyden oppaana ammattilaisille.

Maahanmuuttajat ja ammattilaiset osallistuvat kaikkiin hankkeen aikana toteutettaviin toimiin. Näin varmistetaan, että tuotettu materiaali on tarkoituksenmukaista ja täyttää sille asetetut tavoitteet. Maahanmuuttajilla ja heidän kanssaan toimivilla ammattilaisilla on myös tärkeä rooli ICEX-koulutuspaketin pilotoinnissa. He testaavat koulutuspaketin käyttöä ja antavat palautetta sen sisällöstä, oppimismenetelmistä sekä yleisestä hyödyllisyydestä.

Innovative and Culturally Sensitive Educational Package for Migrants' Sexual Health Education -hankkeessa (ICEX) kasvatetaan aikuisten maahanmuuttajien ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten seksuaaliterveyden tietoutta ja osaamista. Luodaan innovatiivisia ja kulttuurisensitiivisiä työkaluja maahanmuuttajien seksuaaliterveyden opetukseen.

<https://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hae-projekteja/icex-innovative-and-culturally-sensitive-education/>

Lähteet

European Parliament. 2013. Policies for sexuality education in the European Union. Brussels: European Union.

Herzig van Wees, S., Fried, S., Larsson, E. C. 2021. Arabic speaking migrant parents' perceptions of sex education in Sweden: A qualitative study. [Sexual & Reproductive Healthcare](https://doi.org/10.1016/j.srhc.2021.100596). **Volume 28**, June, 100596, <https://doi.org/10.1016/j.srhc.2021.100596>

Keygnaert, I., Guieu, A., Ooms, G., Vettenburg, N., Temmerman, M., Roelens, K. 2014 Sexual and reproductive health of migrants: Does the EU care? *Health Policy*. Volume 114, Issues 2–3, February, Pages 215–225, <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2013.10.007>

THL 2021. Maahanmuutto ja kulttuurinen moninaisuus: kulttuurisensitiivinen työote. <https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/tyon-tueksi/hyvia-kaytanta-ja-kulttuurisensitiivinen-tyoote>. Viitattu 8.3.2022.

World Health Organization 2017. Sexual health and its linkages to reproductive health: an operational approach. Geneva. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.